

Standpunt

De NBV en de neonicotinoïden

De recente rapportage in januari van EFSA (Europese voedselveiligheidsautoriteit) heeft de discussie rond het gebruik van neonicotinoïden in de land- en tuinbouw weer een nieuwe impuls gegeven. De EFSA stelt aan de Europese Commissie voor om een aantal toelatingen van deze middelen tijdelijk uit de roulatie te nemen, dat wil zeggen daarvoor een moratorium in te stellen, omdat er in het dossier betreffende de risico's van deze middelen nog een aantal hiaten zitten. Naar aanleiding van dit voorstel is er Europees en nationaal politieke beweging gekomen. Het hoofdbestuur van de NBV houdt zich uiteraard op de hoogte van deze ontwikkelingen. We opereren in een breed netwerk waarin we zelf de nodige informatie verzamelen, maar krijgen ook alle publicaties toegestuurd die in de pers en in de wetenschappelijke literatuur verschijnen.

De bij het onderwerp betrokken organisaties en bedrijven zien de NBV als een serieuze partner die betrokken moet worden bij deze problematiek. Recentelijk, 22 januari, hebben we deelgenomen aan een rondetafelgesprek van de bestrijdingsmiddelenindustrieën, LTO-Nederland, Plantum, Cumela, het ministerie, nVWA, onderzoekers, stichting Centrum voor Landbouw en Milieu en andere betrokkenen. De NBV kreeg ruim de gelegenheid kritische vragen te stellen en de zorg van onze leden rond het verband van het gebruik van neonicotinen en bijensterfte aan de aanwezige partijen over te brengen. Er was duidelijk aandacht voor onze woorden. De zorg van onze leden en het standpunt van de NBV hebben we al eerder onder de aandacht van de relevante partijen gebracht. Met name bij het Ministerie van Economische Zaken en bij de Europese Commissie. Dit naar aanleiding van de ALV-motie van april 2012. Wij doen en deden dit voortdurend in onze jarenlange deelname aan de Werkgroep bestuivende insecten en gewasbeschermingsmiddelen en biociden (voorheen ook wel aangeduid als de spuitschadecommissie)

waarin ook de relevante partijen om tafel zitten.

Op 4 februari 2012 verscheen de brief van LTO-Nederland aan staatssecretaris Dijkema waarin wordt aangegeven hoe zij wil reageren op de EFSA-rapportage. Daarin is de volgende passage voor ons van groot belang.

“Onzerzijds zal de inzet gericht blijven op het verder ontwikkelen van risico-reducerende technieken en alternatieve geïntegreerde gewasbeschermingsmethoden. Samen met de Nederlandse Bijenhouders Vereniging zetten we ons daarnaast in, mede dankzij financiering van uw Ministerie, voor een versterking van de bijensector en het terugdringen van de bijensterfte. Voorlichting aan agrariërs over het vermijden van risico's voor nuttige insecten en activiteiten gericht op het versterken van het voedselaanbod op agrarische bedrijven komen daarbij uitgebreid aan bod.”

Het 'geven van voorlichting' heeft betrekking op het gezamenlijk initiatief van LTO-Noord, ZLTO en de NBV tot het opzetten van een kenniscentrum onder de naam 'Bijenkennisnet'. (p.18)

Zoals uit bovenstaande greep uit de acties blijkt, is de door de NBV gehanteerde strategie, namelijk de dialoog blijven zoeken met alle belanghebbende partijen, tot nu toe succesvol gebleken. De NBV is een partij die een serieuze rol speelt in de gehele problematiek. Het is aan de politiek en aan de Europese lidstaten om adequaat besluiten te nemen. Alle partijen beschikken over de informatie die voor een dergelijk besluit noodzakelijk is.

Ook het standpunt van de NBV is voldoende bekend. Dit standpunt is recentelijk aangescherpt en luidt:

1 Alle relevante partijen dienen zich te realiseren dat neonicotinoïden insecticiden zijn en dat bijen insecten zijn.

Deze stoffen hebben per definitie een effect op bijen.

- 2 De NBV is van mening dat, als er chemische bestrijdingsmiddelen / neonicotinoïden noodzakelijk zijn in de land- en tuinbouw, deze op geen enkele manier schade mogen toebrengen aan de bijenpopulatie.
- 3 In de algemene ledenvergadering van 28 april 2012 is besloten dat de NBV de overheid zal verzoeken om bij onzekerheid en onduidelijkheid over de effecten van neonicotinoïden op de honingbij een tijdelijk moratorium te (doen) instellen. Dit verzoek is aan de landelijke en de Europese overheid gedaan.
- 4 Bijensterfte wordt veroorzaakt door een complex van factoren waarvan onduidelijk en onzeker is hoe neonicotinoïden een rol spelen in dit geheel.
- 5 Over andere belangrijke factoren die een rol spelen in de bijensterfte bestaat geen enkele twijfel. Het gaat daarbij om de achteruitgang van de leefomstandigheden voor bijen met als gevolg een gebrek aan gevarieerd stuifmeel en nectar gedurende het hele seizoen en om de varroamijt in samenhang met virussen die door deze parasiet op de bijen worden overgebracht.
- 6 De NBV dringt dan ook aan op een gedegen en relevant veldonderzoek naar de effecten van neonicotinoïden op de honingbij.
- 7 De NBV is van mening dat bijenhouders, de land- en tuinbouw en de ons omringende natuur een harmonieus geheel moeten vormen en dat alle relevante partijen alles in het werk moeten stellen om dit te bereiken.

Het hoofdbestuur van de NBV zal ook in de toekomst gebruik blijven maken van de positie die zij in dit geheel heeft verworven. Onze stem wordt gehoord en hopelijk meegenomen in de politieke besluitvorming.

Jan Dommerholt - Aat Rietveld